

مسأله‌شناسی راهبردی توسعه در استان البرز

پدیده نزدیکی به پایتخت

گزارش حاضر که بازتاب چالش‌های توسعه در استان البرز است، توسط کارشناسان مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست‌جمهوری با همکاری «اتاق فکر استان البرز» تهیه و تدوین شده است. گزارش، حاصل نتایج سه نشست تخصصی با موضوع «آب، محیط‌زیست و کشاورزی»، «اقتصاد، صنعت و گردشگری»، و «اجتماعی-فرهنگی» با حضور ۵۰ نفر از نخبگان دانشگاهی، مدیران ذی‌ربط در دستگاه‌های اجرایی استان، نمایندگان اتاق بازرگانی و بخش خصوصی، فعالان مدنی و نمایندگان سازمان‌های مردم‌نهاد استان در روزهای ۹ و ۱۰ آبان ماه ۱۳۹۵ در دانشگاه خوارزمی کرج است. در تهیه این گزارش علاوه بر آرای نخبگان از تحلیل داده‌های اسنادی، مانند سند آمایش سرزمین استان، گزارش رصد شاخص‌های استان، گزارش‌های سازمانی، مصاحبه با ذینفعان حوزه‌های مذکور و تحلیل رسانه‌های محلی استفاده شده است.

مهمترین عامل اثرگذار بر وضعیت کنونی استان البرز در حوزه فرهنگی و اجتماعی، فاصله اندک مرکز این استان با شهر تهران به عنوان پایتخت کشور می‌باشد؛ همین امر سبب شده است، پدیده نزدیکی به پایتخت این استان و مرکز آن را بیش از سایر استان‌ها و شهرهای نزدیک به تهران تحت تاثیر خود قرار دهد. این همجواری و فاصله اندک، علاوه بر آنکه فرصت‌هایی را در اختیار این استان قرار داده، تهدیدها و چالش‌های اجتماعی و فرهنگی‌ای را نیز موجب شده است. اگرچه استان البرز از سال ۱۳۸۹ با جدا شدن از تهران از نظر تقسیمات کشوری، استانی مستقل به شمار می‌رود، اما در سال‌های گذشته نتوانسته موجودیتی مستقل از تهران را برای خود پدید آورد. هزینه‌های بسیار کمتر مسکن در استان البرز و شهر کرج، در مقایسه با تهران و سهولت رفت و آمد به تهران بواسطه وسایل حمل و نقل عمومی از شهر کرج، که مهمترین آن مترو می‌باشد، این شهر را تبدیل به یکی از آخرین پله‌ها برای مهاجرت به شهر تهران و البته بزرگترین مجموعه خوابگاهی برای این شهر نموده که همین امر استان البرز را با نسبت مهاجرت ۱۶۲.۶، نرخ رشد جمعیت ۳.۰۴ و تراکم جمعیت ۴۶۹.۲ نفر در کیلومتر مربع، تبدیل به مهاجرپذیرترین استان کشور و مهمترین استان کشور از نظر نرخ رشد و تراکم جمعیت نموده است. مجموعه این عوامل در کنار عدم توانایی سیستم‌های حکمرانی محلی و ملی برای مدیریت پیچیدگی‌های ناشی از این شرایط، مسائل و چالش‌های اجتماعی و فرهنگی‌ای را پدید آورده که در گزارش پیوست به آنها اشاره خواهد شد.

برای مطالعه و دریافت متن کامل این گزارش، روی لینک زیر کلیک کنید.